

Andrzej Derdziuk OFMCap

ROLAND PREJS OFMCap

1956–2023

Roland Prejs urodził się 1 lutego 1956 roku w Sierakowie (Wielkopolska). Rodzice Karol i Eugenia z domu Brok wraz z dziećmi mieszkali w Gorzowie Wielkopolskim. Roland w 1975 uzyskał maturę w II Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie. Po maturze podjął studia z teologii dla świeckich na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Po dwóch latach wstąpił do Warszawskiej Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów i rozpoczął nowicjat

w Zakroczymiu od obłóczyn, które miały miejsce 21 sierpnia 1977 roku.

Profesję czasową złożył 21 sierpnia 1978 roku na ręce ówczesnego prowincjała o. Pacyfika Antoniego Dydycza. Kontynuował studia teologii na KUL jako kleryk kapucyński i uzyskał magisterium w 1982 roku, na podstawie pracy „Wkład kapucynów w życie Kościoła na Ziemiach Odzyskanych w latach 1945–1951 na przykładzie Administracji Apostolskiej w Gorzowie Wielkopolskim”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. Zygmunta Zielińskiego. Profesję wieczystą złożył 13 września 1981 roku. Święcenia kapłańskie przyjął w Lublinie 17 kwietnia 1982 roku.

Po święceniach kapłańskich przez rok pracował w duszpasterstwie i w 1983 roku został skierowany na studia specjalistyczne z zakresu historii Kościoła na KUL. Zamieszkał w klasztorze w Lublinie przy Krakowskim Przedmieściu. Pracę doktorską pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Zygmunta Zielińskiego obronił w 1988 roku na podstawie rozprawy „Apostolstwo słowa drukowanego u kapucynów Prowincji

Polskiej (Komisariatu Warszawskiego) w latach 1864–1939”. Od roku 1987 podjął wykłady z zakresu historii zakonu i prowincji w Wyższym Seminarium Braci Kapucynów w Lublinie. Opublikował wiele artykułów naukowych na tematy dotyczące dziejów Kościoła w XIX wieku.

W roku 2003 przygotował monografię „Zakonnicy franciszkańscy Królestwa Polskiego po kasacie 1864 r. Dzieje – postawy”. Książka przedstawia dzieje zakonników franciszkańskich (bernardyńni, franciszkanie konwentualni, kapucyni, reformaci) po kasacie klasztorów przeprowadzonej w 1864 r. przez władze carskie i ukazuje dzieje tych, którzy pozostali w klasztorach tzw. etatowych, emigrantów i zesłańców, oraz tych, którzy się sekularyzowali. W rok później o. Roland uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie nauk humanistycznych. Profesorem nadzwyczajnym został w roku 2007.

Tytuł profesora nauk teologicznych uzyskał w roku 2013 na podstawie dorobku i książki „Administracja diecezjalna w Królestwie Polskim w latach 1864–1918. Studium prozopograficzne”. W publikacji zostały przedstawione osoby pełniące kierownicze funkcje w diecezjach Królestwa Polskiego w latach 1864–1918: biskupi, administratorzy diecezji, oficjałowie, surogaci i regensi konsystorza. Analizie poddano ich wykształcenie, drogi służby w Kościele i dokonania.

Pracę dydaktyczną na KUL o. Prejs rozpoczął w 2004 od prowadzenia wykładów na Wydziale Zamiejscowym Prawa

i Nauk o Społeczeństwie w Stalowej Woli, gdzie prowadził seminarium naukowe dla studentów pedagogiki. Następnie został członkiem Rady Wydziału Teologii, ale nie prowadził zajęć dydaktycznych na tym wydziale. Od roku 2006 pełnił funkcję kierownika Katedry Dziejów Teologii. Od roku 2016 był kierownikiem Katedry Historii Kościoła w Czasach Nowożytnych.

W zakonie pełnił funkcję gwardiana klasztoru przy Krakowskim Przedmieściu w Lublinie, prefekta seminarium kapucyńskiego w latach 1986–1988, wicerektora seminarium 1988–1989. Uczestniczył jako delegat w wielu kapitułach prowincjalnych. W latach 1991–1994 pełnił posługę wikariusza prowincjalnego. Był cenionym bratem, który chętnie dzielił się swoją ogromną wiedzą oraz posiadał wybitny talent dydaktyczny.

W latach 1989–1991 był w Zakroczymiu redaktorem czasopisma „Trzeźwymi bądźcie”. Opracował dwanaście tomów „Polskiej bibliografii franciszkańskiej” wydawanej w Poznaniu. Jest autorem wielu monografii oraz ponad stu artykułów naukowych. Redagował katalogi prowincjalne oraz prace zbiorowe z zakresu historii Kościoła i zakonu. Opracował dzieje Instytutu Historii Kościoła na KUL. Jest promotorem 91 magisteriów oraz 5 doktoratów. Był wybitnym znawcą dziejów Kościoła w Polsce w XIX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem historii zakonów franciszkańskich.

Zmarł 30 marca 2023 roku w hospicjum w Lublinie. Pogrzeb odbył się 4 kwietnia 2023 roku w Lublinie.